

Seat No. : _____

SJ-106
September-2020
B.A., Sem.-VI
CC-312 : Sociology
(Social Demography)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – 1

નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :

1. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્રનો અર્થ આપી, તેના વિષયવસ્તુની ચર્ચા કરો. 14
2. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્રનો અર્થ આપી, તેનું મહત્ત્વ જણાવો. 14
3. વસ્તીગણતરીનો અર્થ આપી, વસ્તીગણતરીનાં અધિકારીનાં કાર્યોની ચર્ચા કરો. 14
4. સામાજિક વિકાસનાં સંદર્ભમાં વસ્તીગણતરીનું મહત્ત્વ જણાવો. 14
5. “નિરક્ષરતા એક સામાજિક સમસ્યા છે.” – સમજાવો. 14
6. સામાજિક વિકાસનાં સંદર્ભમાં શિક્ષણની ભૂમિકા સમજાવો. 14
7. કુટુંબ કલ્યાણ કાર્યક્રમની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ જણાવો. 14
8. કિશોરીઓનો અર્થ, લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14

વિભાગ – 2

9. નીચેના કોઈપણ આઠ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

8

(A) જોડકાં જોડો :

A	B
(1) દુર્ગ્ભિમ	(a) પરંપરાગત જ્ઞાતિ પ્રથા
(2) જ્ઞાન ગ્રાઉન્ટ	(b) રાષ્ટ્રીય કક્ષાની પૂર્ણ ગણતરી
(3) સામાજિક કાનૂનીકરણ	(c) સામાજિક સ્વરૂપશાસ્ત્ર
(4) વસ્તીગણતરી	(d) નીચો જન્મદર
(5) સામાજિક વિકાસ	(e) માનવક્ષમતામાં વૃદ્ધિનું સાધન
(6) શિક્ષણ	(f) ઉર્ધ્વગામી સામાજિક પરિવર્તન
(7) નાનુકુટુંબ	(g) ગર્ભપાતને કાનૂની માન્યતા
(8) નિરક્ષરતા	(h) વસ્તીશાસ્ત્રની શરૂઆત કરનાર

(B) નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો :

- (1) નિરક્ષરતાને પરિણામે આયોજીત વિકાસની પ્રક્રિયા ધીમી પડે છે.
- (2) પ્રૌઢ શિક્ષણનું અંતિમ ધ્યેય સાક્ષરતા નથી.
- (3) વસ્તી અને સમાજ વચ્ચે પારસ્પારિક સંબંધ રહેલો છે.
- (4) વસ્તી વૃદ્ધિની સમતુલા માટે વસ્તીનીતિ અનિવાર્ય નથી.
- (5) સ્ત્રીભૂણ હત્યા કાનૂન 1977માં અમલમાં આવ્યો.
- (6) મહિલાઓ અને પુરૂષોની વર્તનદબ સંસ્કૃતિ નિર્મિત છે.
- (7) ધાર્મિક માન્યતાઓ વસ્તીશાસ્ત્રીય પ્રક્રિયા પર અસર કરે છે.
- (8) સ્ત્રીની લગ્નવય અને સ્ત્રીનાં પ્રજોત્પાદક વચ્ચે સંબંધ જોવા મળતો નથી.

Seat No. : _____

SJ-106
September-2020
B.A., Sem.-VI
CC-312 : Sociology
(Social Demography)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

SECTION – 1

Write any **three** answers from the following questions :

1. Discuss the meaning of social demography and its subject-matter. 14
2. Give the meaning of social demography and its importance. 14
3. State meaning of census and the function of census officer. 14
4. Explain the importance of census in term of social development. 14
5. Explain – “Illiteracy is a social problem.” 14
6. Explain the role of education in the context of social development. 14
7. Discuss the achievement and limitations of family welfare program. 14
8. Discuss the meaning and characteristics of teenager girls. 14

SECTION – 2

9. Write any **eight** answers from the following questions :

8

(A) Match the following :

A

B

(1) Durkheim	(a) Traditional caste system
(2) John Grount	(b) Complete national level calculation
(3) Social legalization	(c) Social morphology
(4) Census	(d) Low birth rate
(5) Social development	(e) A tool increasing human capacity
(6) Education	(f) Upward social change
(7) Small family	(g) Legal recognition of abortion
(8) Illiteracy	(h) The beginning of demography

(B) State whether the following statements are true or false :

- (1) Illiteracy slows down the process of planned development.
  - (2) Literacy is not ultimate goal of adult education.
  - (3) There is a correlation between population and society.
  - (4) Population policy is not indispensable for the balance of population growth.
  - (5) The Female Foeticide Act came into force in 1977.
  - (6) The behavior of women and men is shaped by culture.
  - (7) Religions beliefs influence the classical process of population.
  - (8) The relationship between a women's marital age and women's fertility rate is not observed.
-